

NT.1

Chapir la natira e l'impurtanza da las ciencias natiralas e da la tecnica

◀ Cumpetenzas precedentas: NUS.5.3

renviaments

1. **Las scolaras ed ils scolars san describer vias per s'acquistar enconuschientschas da las ciencias natiralas e reflectar davart lur impurtanza culturala.**

ERC.4.5

Fisica, chemia, biologia, tecnica: princips da las ciencias natiralas

NT.1.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3

a	» san describer, co che enconuschientschas da las ciencias natiralas vegnan acquistadas (p.ex. Tge è in'observaziun? Tge è ina dumonda da las ciencias natiralas? Tge è in'ipotesa? Tge è in experiment? Tge rolla giogan las cundiziuns da retschertga?). observaziuns da las ciencias natiralas » san differenziar enconuschientschas da las ciencias natiralas d'enconuschientschas betg da las ciencias natiralas e declerar a maun d'exempels (p.ex. chemia versus alchemia, astronomia versus astrologia). experimentar cun ciencias natiralas
b	» san s'occupar d'infurmaziuns davart persunalitads specificas (p.ex. Galilei, le Verrier, Adams e Galle, Curie, Einstein, il team enturn Watson e Crick) e deducir da quellas, tge che scienziadas e scienziads fan resp. co ch'els arrivon a lur enconuschientschas.
c	» san metter ensemen tenor instrucziun infurmaziuns davart in'enconuschientscha da las ciencias natiralas sco era chapir e communitar, co che questa enconuschientscha ha midà nossa concepziun dal mund (p.ex. revoluziun copernicana, scuverta dal liquid dal magun, lescha da gravitaziun, experiment da derasaziun da Rutherford, teoria dals atoms, scuverta da l'energia nucleara, penicillin, scuverta dals gens, teoria dal schlop primar).
d	» san generalisar, co che l'acquist d'enconuschientschas da las ciencias natiralas capita, a tge princips ch'el è suttemess e confruntar quel cun l'acquist d'enconuschientschas betg da las ciencias natiralas. princips da las ciencias natiralas: il mund è da princip chapibel, soluziuns ston esser simplas, las tesas ston esser objectivas e reproduciblas, ellas èn stabilas, ma tuttina provisoricas, las enconuschientschas han cunfins